

ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐք ՅՈՐ ՃՆՆԴԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Բ Ե Թ Ղ Ե Հ Է Մ Ի Ս Ո Ւ Ր Բ Ա Ց Ր Է Ն

ԺՈՂՈՎՈՒԹԻ ՀԱՅՈՑ ՈՐ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԵՒ Ի ՍՓԻՒՌՍ ԱՇԽԱՐՀԻ

Մեր Տիրոց Սուրբ Շննդեան այս խորհրդաւոր գիշերուան մէջ՝ նորէն կը լեցուինք սիրոյ, յոյսի եւ ուժի յաւերժական ժարքով, որպիհետեւ աստուածայայնութեան խորհուրդը թեւառոր վերելքով մը կը հանէ զմեզ երկրէն երկինք, հանդիսատես ընելու մարմնով երեցող Աստուծոյ զօրութեանը:

Ունայն արտայայտութիւն մը չէ, «այսօր երկիրս երեխին» բացայայտութիւնը, զոր սրբազն եռզր կ'արձասանէ ամէն տարի մեր Տիրոց Շննդեան առիրով։ Մարդուն իհանքը շրնորհի այդ Յայտնութեան նոր հշամակութիւն կ'սուանար։

Ծնննդը սրտառուչ եւ գեղեցիկ դրուագ մը չէ միայն, մին անոնցմէ, որոնք յանախ յուզիչ եւ մեծ յիշատակներով կը հարստացնեն կեանքը, այլ սկիզբը նոր կարգի մը՝ մարդկային ուսումութեան մէջ։ Աստուածայայնութեան խորհուրդը թեւաւոր վերելքով կը հանէ զմեզ երկրէն երկինք, հանդիսատես ոնելու մարմնով երեցող Աստուծոյ զօրութեանը։ Մարդ կրօնայ մնալ նոյն կամ կ հանթեղը, հողազանգուած իրականութեամբ, թշուառութեամբ եւ վշտով առ լի, բայց յոյսին բերկրանելով յաւէտ շողափայլ։

Յիսուսի Շնունդը մարդուն եւ Աստուծոյ երշանիկ հանդիպման տօնն է, ոսկի օղակը երկնելի եւ երկրի։ Մանուկը որ կուցար իրեն իբրեւ օրօրոց ընտրելու բովանդակ աշխարհը, մարմնացած սէրն էր, աշխարհը տաքցնող հոգին, որ կը բանար երկնելին սիրու եւ մարդուն արգանդը, սխանչելի եւ նոր խորհուրդով մը։

Աշխարհը պէտք ուներ այս գիշեր մարմին տանող այդ Սուրբ Հոգին, որ կրակի պիտի վերածէր մեր կաւը, պղտոր և գունատ մեր խորհուրդներուն պարզեւելու առեղծումի սուրբ երրաշքը։ Հոգին որ չի գար մեզի այս աշխարհի ուժերէն, որ յաւերժական ժայթքն ու բխումն է յոյսի եւ սիրոյ, որ մեզի կը բերէ հաւաստիքը թէ մարդուն տրուած է այլեւս իր կեանքը այլակերպելու, պայծառակերպելու Աստուածայինին մէջ, եւ զայն տանելու յաւերժին։

Գիտեմ թէ դուն կը հաւատաս, հաւատացած ես միշտ, ժրդովուրդ Հայոց, արդարութեան, սիրոյ, խաղաղութեան եւ անոնց փրկարար եւ անկորնչելի փառքին: Քու պատմութիւնը արնագեղ եւ հսկայամարտ ժերբուածն է այդ խոյանքին: Դարեր շարունակ արիւն և երազ իբրեւ սրտայոյգ պատզամիներ շողացին վասի վառ քու զաւակներուդ ողբերգութեանց վրայ, բայց դուն կը ցար պահել քու հաւատքդ, որովհետեւ գիտցար հաւատալ Բերդեհեմի խորհուրդին եւ ամէն տարի մանկացեալ Աստուծոյ հետ կը ցար մայրացնել քու հոգիդ:

Ի՞նչ փոյք զառանցանքը մարդերու, շառաչիւնը կործանումներու, պաշտամունքը ուժին եւ մամոնային: Մենք կը հաւատանք որ իր տիեզերական սէրը, ցանուած մարդոց հոգիներուն մէջ, կ'անի եւ կը մեծնայ ամէն օր, ըլլալու հսկայ ծառը եղբայրութեան, իր հովանինին ներքեւ առնելու ամբողջ մարդկութիւնը, համաձայն իր պատզամին:

Խաղաղութեան իդաերու եւ ոազմաշունչ կիրքի խառնուրդ մըն է կեանիքը, եւ ասոր համար թերեւս գեղեցիկ: Բարիին ու շարին հակամարտութեան հանդէն է անիկա, ուր արդարութիւնը իր ուժը կը փորձէ ամէն քայլափոխի, հակառակ իր առջեւ ցցուող արգել բներուն:

Այս ըմբռնումին առջեւն է որ կ'աղուորնայ կոխիին զադափարը, առանց աղարտելու խաղաղութեան սրբութիւնը: Ասկայն ասոր համար կարեւոր է որ մարդիկ կարենան հոգեկան ոյրուի մը մէջ փոխադրել զայն, բարոյական պայքարի մը վերածելով պատերազմի կիրքը:

Առաքեալին բացատրութեամբ «քարւոք պատերազմի» ծրագիրն է որ սլէտք է իրագործուի հոն ամէն վայրկեան: Յամբ բայց ամուր զնացքով մարդկութիւնը դէպի անարին պատեռատ, այսինքն կենդանի խաղաղութեան կ'երթայ, ցից ու դերբուի համբաներով:

Ժողովուրդ Հայոց որ ի սփիւռս աշխարհի. նուիրական այս գիշերով, կեցած նորէն Սուրբ Ծննդեան վեհավայրին մէջ, ժեզ կը փոխանցեմ աւետիսը, որուն հաւատքը քան դարերէ ի վեր կը լեցնէ եւ կը զօրացնէ մեր քրիստոնէական կեանիքը: Աւետիսը, զոր օր մը հովիւներ և երեշտակներ տուին աշխարհին, տակաւին կ'արծագանգէ կարծես այս սրբազն այրին խորը: Զայն քեզի կը փոխանցեմ նոյնութեամբ՝ իբրեւ Տիրոց արիւնով թարախուած նըշխարը: Առ եւ պահէ իբրեւ սպեղանի քաղերութեան եւ պատզամ միխթարութեան բովանդակ կեանիքիդ համար: Շարունակէ հաւատալ յաւերժին, Յիսուսի Ծննդեան եւ մարդուն աստուածացումին, եւ մայրացուր հոգիդ այս գիշերուան մեծ խորհուրդովը, նը-

ման քու պապերուդ՝ որոնք դարեր շարունակ կաւեն ու հողեն վարդեր հանեցին, զեզումի թերելով գիշերները, բանալով դուն-ները երկներին՝ իշեցնելու Աստուծոյ Որդին իրենց սիրտերուն մէջ եւ Մսուրի գաղց բնտանութեան:

Անիկա օր մը ծնաւ պատմութեան մէջ, բայց կրնայ ամէն օր ծնիլ մեր սիրտերուն մէջ, իբրև խորհուրդ մեծ եւ սփանչելի. մեր սիրտերէն անզամ մը եւս խլելով բաղցը աղաղակը, Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ, մեզ եւ ձեզ մեծ աւեսիք: